«فرهیختگان» نسبت به وضعیت اقتصادی و معاش اهالی سینما، تئاتر، موسیقی و کتاب هشدار می‌دهد

آقای وزیر، این فصل را با ما بخوان باقی فسانه است

این دوصفحه را با اشک نخوانید، مرثیه نیست. آنچه می‌خوانید حاصل بی‌تدبیری مدیرانی است که بخش عمده‌ای از اهالی فرهنگ و هنر را به حال خود رها کرده‌اند. نتیجه تمرکز دولتمردان بر قله‌های شهرت و چهره‌های مشهور هنری چیزی نبود جز اینکه تدبیر درخصوص معاش بخش مهمی از فعالان حوزه فرهنگ و هنر این سرزمین نادیده گرفته شود. امروز مدیران، پشت دیوار کرونا پنهان می‌شوند اما آنچه شاهدش هستیم حاصل عدم طراحی دقیق برای تامین زیرساخت‌های حمایت از هنرمندان است. آنکه در سینما مشغول است دلخوش به خانه‌ای بود که دغدغه‌های صنفی‌اش در هیاهوی سیاسی گم می‌شد و آنچنان چتر گسترده‌ای نبود که همه فعالان فعلی سینما را در بر بگیرد. پای درد و دل سینمادار، تهیه‌کننده یا عوامل تولید سینما بنشینید از سختی‌ها امروزشان نمی‌گویند بلکه از روزهایی هشدار می‌دهند که هنوز نیامده و هر آنچه کاشتند، به دست دیگری درو شود. در گزارش‌های پیش رو از زبان یکی از تهیه‌کنندگان سینما خواهید خواند: «اگر وضعیت تا پایان سال به همین منوال پیش برود، خسارت سینمادارها به رقم ۴۰۰ میلیارد تومان می‌رسد و این یعنی آنکه سینمادارها دچار خسارت مطلق شده‌اند. این موضوع تنها مربوط به شخص سینمادار هم نیست. شامل صدها نفری میشود که در این ایام از سینماها اخراج شده‌اند و چون هیچ کار دیگری ندارند، سخت‌ترین روزهای زندگی‌شان را سپری می‌کنند.» اینها بخشی از آن چیزی است که در پشت پرده‌های خاموش امروز سینما پنهان شده است. به قول اهالی تئاتر گلی به جمال سینما که باز هم گریه‌کنی دارند وگرنه اوضاع هنرمندان عرصه نمایش بغرنج‌تر است. مدیران و فعالان حوزه تئاتر نمی‌توانند برآورد دقیقی از میزان خسارت ارائه دهند، چون در تئاتر عموما قراردادی میان تولیدکننده و عوامل بسته نمی‌شود. فقدان قرارداد به عنوان سندی برای محاسبه هزینه تولید در بخش انسانی ازجمله عواملی است که نمی‌توان ثابت کرد یک هنرمند در طول یک سال به چه میزان درآمد کسب کرده یا الان چه میزان خسارت دیده است. زلف صنعت نشر و کتاب هم به برگزاری نمایشگاه کتاب گره خورده است و امسال که ناشران به نسبت سال‌های قبل، فرصت فروش در نمایشگاه کتاب را از دست دادند، به عنوان یکی از اجزای زنجیره چرخه نشر گرفتار مصائب کرونا شدند، اما با همه این اوصاف توانستند با فروش آنلاین و چاپ تعداد کمتر کتاب، خودشان را در برابر خسارت‌های زیان‌بار کرونا محفوظ نگه دارند. در حوزه نشر این کتابفروشان و چاپخانه‌داران بودند که دخل و خرج‌شان به هم نمی‌خورد و تعداد زیادی از کارکنان خود را اخراج کرده‌اند. در توصیف وضعیت موسیقی کشور، قضیه کمی متفاوت است. در این چند سال شمایل حضور هنرمندان موسیقی و سرمایه‌گذاران این حوزه تغییر کرده و بخش عمده‌ای از درآمدها راهی جیب جریانی می‌شد که متولیان برگزاری کنسرت در شهرهای کشور بودند. به‌طور طبیعی آنهایی که در دوران غیرکرونایی سودهای هنگفتی از کنار موسیقی می‌برده‌اند در ایام کرونا هم ضررهای بیشتری کرده‌اند. کنسرت‌گذاران و آموزشگاه‌های موسیقی ضرر بیشتری کرده‌اند و احتمالا در دوران پساکرونایی و با افزایش قیمت بلیت و شهریه، کمبودهای سال ۹۹ را جبران کنند. در این حوزه هم آنهایی که دیده نمی‌شوند از سوی دولت کمتر حمایت خواهند شد.

«فرهیختگان» در گفت‌وگو با گروهی از عوامل فرودست سینما

به داد ما برسید...

مجتبی اردشیری
روزنامه‌نگار

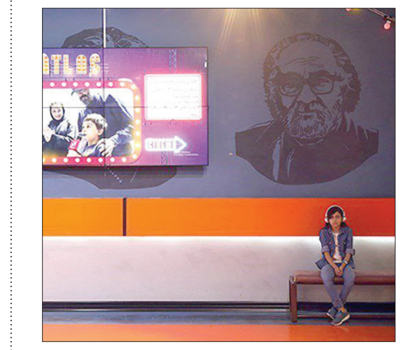

رکود ناشی از کرونا در تمامی ابعاد فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اجتناب‌ناپذیر است. اثرات این ویروس منحوس بر رکود مردافکن سینما، کمی بیشتر به‌چشم می‌آید، تا جایی که به‌گفته یکی از تهیه‌کنندگان سرشناس، سالن‌های سینما درکنار سالن‌های پذیرایی و هتل‌ها، بیشترین خسارت جبران‌ناپذیر را از بابت کرونا در کشور متحمل شده‌اند. می‌خواهیم به این مورد برسیم که در روزگار خسارات جبران‌ناپذیر کرونا بر تمامی بخش‌های سینمایی، کدام بخش بیشتر از بقیه متضرر شده و آسیب دیده است. در تماس با یکی از تهیه‌کنندگان سرشناس سینما که خواست نامش رسانه‌ای نشود، به دستیاران تصویر و صدا رسیدیم. به گفته این تهیه‌کننده، چند نفر را در این حوزه می‌شناسد که بارها از او پول دستی گرفته‌اند و حالا کارشان به مسافرکشی و دستفروشی رسیده است. با یکی از این دستیاران، طرف صحبت شدیم. او به «فرهیختگان» گفت: «یک پراید قدیمی دارم که مجبور شدم برای سیر کردن شکم زن و بچه‌ام، هر روز از صبح تا شب بروم در خیابان‌ها بچرخم و مسافرکشی کنم. با این کار فقط می‌توانم شکم خانواده سه‌نفره‌ام را سیر کنم و اگر خدای‌نکرده، ماشین دچار خسارت شود، در همان هم می‌مانیم. کرونا باعث شده میزان تولیدات سینمایی و تلویزیونی خیلی پایین بیاید و در این شرایط من ۱۰ ماه است بیکارم.» وی ادامه می‌دهد: «من و امثال من پس‌انداز نداریم که در این مدت از آن بخوریم. یکی از همکاران من در راه‌آهن بساط دستفروشی باز کرده که مدام در حال کلنجار رفتن با مغازه روبه‌رو و دستفروشان اطراف خود است

و تازه از این ماه قرار است برقرار شود. اما نمی‌دانید در این هفت ماه چه بر سر من و خانواده‌ام گذشته. ذلت و به‌خاک افتادن را به چشم خودم دیدم. این همه سال آبروداری کردم و حالا که عروس‌دار و دامادار شده‌ام، چیزهایی بر من گذشت که حاضر بودم زمین دهان باز کرده و مرا در خود فروببرد.» این کارگر سابق سینما ادامه می‌دهد: «البته خدا را شکر همین یک بیمه را داشتم که به دادم رسید. ناشکر نیستم، اما با ماهی دو میلیون تومان و با داشتن عروس و داماد و یک فرزند مجرد، چطور می‌توانم روزگار بگذرانم. البته که در این شرایط تنها نیستم و می‌دانم خیلی از همکارانم به این روز افتاده‌اند. حتی چند روز پیش شنیدم یکی از جوان‌های همکار، وقتی به اداره بیمه مراجعه کرده و درخواست بیمه بیکاری کرده، متوجه شده که بخشی از سابقه او رد نشده است و حالا او دستش به هیچ‌جا بند نیست.»

یکی دیگر از تهیه‌کنندگان سرشناس سینمای ایران با اعلام این مساله که کرونا سبب شد سینما که یک سرمایه ملی است، از بین برود، به «فرهیختگان» گفت: «ما حتی در سال‌های جنگ هم روزی ۴۵۰ تا شهید در جبهه نمی‌دادیم و حالا دولت تمام تقصیرها را انداخته گردن رعایت نکردن مرد. من روز سه‌شنبه همین هفته معدود سینماهای تهران که اقدام به بازگشایی کرده بودند را چک کردم، ...

وضعیت مبهم خسارت کرونا بر تئاتر

چاهی که خودمان کندیم

احسان زیورعالم
روزنامه‌نگار

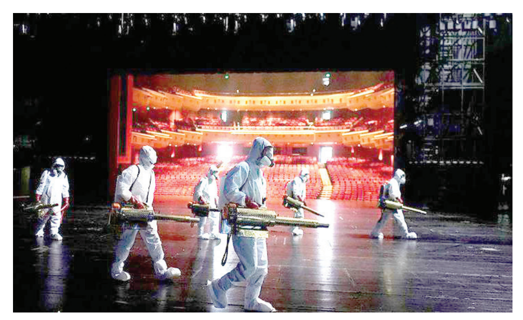

شانزدهم اردیبهشت ۱۳۹۷، ایرج راد در اظهارنظری از کسر درصدی از قرارداد هنرمندان بابت بیمه تامین اجتماعی خبر داد و آن را غیرقابل توجیه عنوان کرد. رئیس هیات‌مدیره خانه تئاتر درحالی از این کسر پول -که می‌توانست به ملاکی برای دریافت خدمات بیمه در آینده منجر شود- انتقاد می‌کرد که وضعیت شغلی هنرمندان در تئاتر مبهم است. ایرج راد در همان انتقاد گفته بود: «مگر هنرمند، پژوهشگر یا نویسنده برای اجرای اثر خود، به کارگری نیاز دارد که باید بابت این کارگر موهومی حق بیمه بپردازد.» او همچنین به این نکته اشاره کرد که در کسر این رقم سازمان تامین اجتماعی خدماتی به هنرمندان ارائه نمی‌دهد. این گفته‌ها بی‌پاسخ می‌ماند و درباره مساله مفاصاحساب‌های بیمه در حوزه تئاتر پاسخ روشنی ارائه نمی‌شود. هرچند برخی بر این باور بودند این بیمه می‌تواند مسائلی چون ازکارافتادگی حین کار را شامل شود یا حتی می‌تواند به‌عنوان سابقه کاری در ساختار بیمه ثبت شود؛ اما تشکل‌های تئاتری در روشن کردن ماجرا اقدامی نکردند و دولت در ساحت وزارت‌های ارشاد و کار اطلاع‌رسانی دقیقی انجام نداد. نتیجه کار آن شد که ...

شود. این به‌معنای حذف بیشتر هنرمندان تئاتر است که عضویتی در هیچ تشکلی ندارند. در این شیوه آمارگیری حتی کسانی که سال‌هاست دیگر در تئاتر فعالیت ندارند وارد آمار ارشاد می‌شوند و فعالان واقعی از دایره نگاه خارج می‌شوند و این به سیستم بیماری بازمی‌گشت که در ۴۰ سال گذشته تلاشی برای اصلاح خود نکرده بود. یکی از مشکلات عمده در حوزه تئاتر نبود اطلاعات دقیق درباره گردش مالی است. به‌جز سالن‌های دولتی هیچ عرصه تئاتری دیگری اقدام به انتشار فروش آثار نمی‌کند و آن را خلاف حریم شغلی خود می‌داند. درحالی که در سینما سال‌ها فروش گیشه‌ها اعلام می‌شود، در تئاتر مقاومت عجیبی نسبت به این مساله وجود دارد. هرچند سال گذشته، شهرام کرمی مدیر وقت تئاتر ایران موفق می‌شود برای یک‌بار گزارش مالی از چند سالن غیردولتی را منتشر کند؛ اما دو نکته در گزارش مشخص بود. نخست آنکه سالن‌های بزرگ و قدرتمند از انتشار داده‌های خود سر باز زده بودند و دوم آنکه اطلاعات منتشرشده ناقص بود. نتیجه آنکه هیچ ارزیابی برای آنکه تعطیلی تئاتر به چه میزان خسارت به گروه‌های تئاتری وارد کرده است وجود ندارد. درحالی که در یک ماه گذشته دو سالن تئاتر اعلام می‌کند دیگر فعالیتی نخواهند داشت و سالن‌های خود را به صاحبان ملک پس داده‌اند؛ هیچ اطلاعاتی درباره چرخه مالی آنان وجود ندارد تا دریابیم کرونا و تعطیلی ...

ادامه از صفحه ۱۲

کرونا به جان کدام بخش بازار کتاب افتاد

چرخ چاپخانه از کار افتاد و چراغ کتابفروشی‌ها خاموش شد

عاطفه جعفری
روزنامه‌نگار

کرونا از زمانی که سیطره‌اش را بر زندگی‌مان انداخته است، همه چیز را به‌هم ریخته و دیگر نمی‌توانیم زندگی‌مان را به راحتی قبل بگذرانیم و سبک زندگی را تغییر داده است. یکی از بدی‌های کرونا متضرر کردن خیلی‌ها در معیشت و اقتصاد ...

کرونا روی کدام بخش‌های موسیقی تاثیر بیشتری گذاشته است؟

حال خوش تدریس آنلاین، احتضار کنسرت و آموزشگاه

سیدمهدی موسوی‌تبار
روزنامه‌نگار

سال گذشته و در این روزها بازار کنسرت‌ها داغ بود و هنرمندان و گروه‌های موسیقی کم‌کم خودشان را آماده می‌کردند برای برگزاری جشنواره موسیقی فجر. امسال اما خبری از آن شور و حال سابق نیست و تنها منبع درآمد در موسیقی که کنسرت‌ها باشند، پس از برپایی کوتاه‌مدت در کیش مجددا تعطیل شدند. موسیقی درکنار ...

چارسو

بیرنگ: نازم را بکشند کار می‌کنم

مستندساز مشهور آمریکایی میهمان شبکه مستند می‌شود

۵۰ هزار تومان، سهم اهالی موسیقی از حمایت‌های دولت

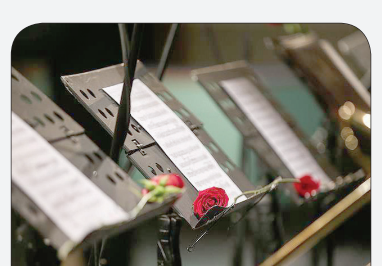

رابرت دنیرو: نگرانم در آینده از ترامپ بدتر بر سر کار بیاید

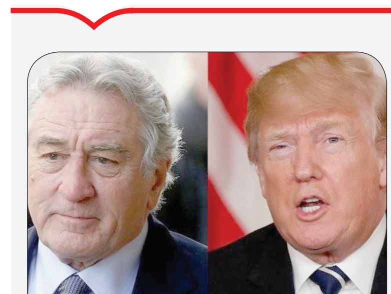

ادامه در صفحه ۱۳